

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชา ศ 43101	ใบความรู้ที่ 3	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
	เรื่อง การขับร้องพื้นบ้านล้านนา	ประกอบการสอนชั่วโมงที่ 6

การขับร้องเพลงพื้นบ้านล้านนา

การขับร้อง คือ การร้องเพลงที่ประกอบไปด้วยคำร้องหรือเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ การร้องเพลงสามารถร้องเดี่ยวโดยไม่มีดนตรีประกอบและมีดนตรีประกอบก็ได้

“ขับร้อง” เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “คีตศิลป์”

การขับร้องเพลงพื้นบ้านภาคเหนือไม่ต่างไปจากการขับร้องเพลงไทยและไทยสากลมากนัก กล่าวคือ การขับร้องเพลงพื้นบ้านภาคเหนือมีการเอื้อนอยู่บ้างแต่ไม่มาก และวิธีการออกเสียง ก็ออกเต็มเสียงเหมือนกับเพลงไทยสากล ทำนองเพลงและบทเพลงจะกล่าวถึงวิถีชีวิตเป็นบทกลอนสั้น ๆ ชื่อนำในการขับร้อง

1. ร้องและออกเสียงให้ถูกต้องตามคำร้องและทำนอง
2. เสียงร้องต้องเข้ากับเสียงและจังหวะของเครื่องดนตรีได้
3. คำร้องที่ร้องออกไปต้องชัดเจนตามบทประพันธ์ที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ขึ้น
4. รักษาจังหวะในการร้องให้สม่ำเสมอ ร้องให้ลงจังหวะเครื่องกำกับจังหวะ
5. แบ่งระยะช่องไฟของการหายใจให้เหมาะสมกับบทเพลงนั้นๆ
6. มีสมาธิและความตั้งใจ
7. ศึกษาความหมายของบทเพลงนั้นให้เข้าใจ
8. ฟังและร้องตามหลาย ๆ ครั้ง
9. มีความแม่นยำทั้งคำร้อง ทำนอง จังหวะ เพื่อสร้างความมั่นใจ
10. สร้างอารมณ์ตามเพลงได้ประกอบกับออกลีลาท่าทางตามความหมายของเพลง

การร้องหมู่ หมายถึงการร้องตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ร้องจะต้องร้องให้ได้จังหวะที่มีความเร็วเท่ากัน ความดังของเสียงมีความกลมกลืนกัน ไม่ดังเกินกัน การออกเสียงต้องปรับระดับเสียงให้อยู่ใน คีย์ เดียวกัน ไม่ให้มีเสียงเพี้ยน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	บทฝึกที่ 2	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
วิชา ศ 431101	เรื่อง ขับร้องพื้นบ้านล้านนา	ประกอบการสอนชั่วโมงที่ 6

เพลงหมู่เฮาจาวเหนือ

(สร้อย) [หมู่เฮาหมู่เฮาจาวเหนือ เฮาต่างฮักเครื่องเจ้อจ้ดหมู่เฮา ถึงจะอยู่ถิ่นแดนแคว้นใด
ถึงจะอยู่ถิ่นแดนแคว้นใด เฮาฮักกันเฮาหันใจ เฮาฮู้ใจในหมู่เฮา]

จากบึงวังทั้งยมและน่านห่างกัน แต่ใจนั้นแน่นแฟ้นในหมู่เฮา อู้กำเมืองฮู้เรื่องฟังม่วน
ฮ้องเอิ้นเจิญจวนล้วนมีใจม่วนหมู่เฮา แอ่วหาจ้ดเจ็งเป็งปา คู้ยเคยเจอหน้าหาสู่หมู่เฮา (สร้อย)

ฮ่วมงานบุญ สุนตานทุกบ้านงานปอย ฮ่วมฮิตฮอยฮักฮักในหมู่เฮา ประเพณีทุกปีดีเด่น
วัดวาฮ่มเฮียนสมเป็นดีเป็งหมู่เฮา บ้านเมืองของเฮางามดี สมเป็นเมืองดีฮักแห่งหมู่เฮา (สร้อย)

ลูกจาวเหนือ เจ้อเฮาฮ่าวเน็งแน่นเหนียว ต่างกลมเกลียวกันไว้ในหมู่เฮา ฮื้อคนชมนิยมลือ
เลื่อง สมเป็นคนเมือง ฮักเมืองฮักเกียรติหมู่เฮา แจ่มใสน้ำใจไมตรี เหมือนน้องเหมือนปี่
นี่แหละหมู่เฮา (สร้อย)

ลูกจาวเหนือ เจ้อเฮาฮ่าวเน็งแน่นเหนียว ต่างกลมเกลียวกันไว้ในหมู่เฮา
ฮื้อคนชมนิยมลือเลื่อง สมเป็นคนเมือง ฮักเมืองฮักเกียรติหมู่เฮา แจ่มใสน้ำใจไมตรี
เหมือนน้องเหมือนปี่ นี่แหละหมู่เฮา (สร้อย)

เกณฑ์ระดับคุณภาพ (Rubrics) : การทดสอบปฏิบัติตามบทฝึกเพลงล่องแมงป่อง (กลุ่ม)

เรื่อง ขับร้องพื้นบ้านล้านนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ปฏิบัติการขับร้องเพลงไทยพื้นบ้านล้านนาได้ถูกต้องอย่างน้อย 1 เพลง

ประเด็น การ ประเมิน	ระดับคุณภาพ				คะแนน
	4	3	2	1	
จังหวะ	ผิด 1 ครั้ง	ผิด 2 ครั้ง	ผิด 3 ครั้ง	ผิดมากกว่า 3 ครั้ง	
คำร้อง ถูกต้อง	ผิด 1 ครั้ง	ผิด 2 ครั้ง	ผิด 3 ครั้ง	ผิดมากกว่า 3 ครั้ง	
ความพร้อม เพรียง	บรรเลงพร้อมกัน ไม่มีสคุด	บรรเลงพร้อมกัน มีสคุด 1 ครั้ง	บรรเลงพร้อมกัน มีสคุด 2 ครั้ง	บรรเลงพร้อมกัน มีสคุด 3 ครั้ง	
ความพร้อม ความ มั่นใจ/ ตรง ต่อเวลา	ตรงต่อเวลา เริ่มต้น สอบปฏิบัติทันที หลังให้สัญญาณ เชิญไม่เกิน 1 นาที	ขึ้นเวทีช้าเกิน 1 นาที แต่ไม่เกิน 2 นาที หลังให้สัญญาณเชิญ	ขึ้นเวทีช้าเกิน 2 นาทีแต่ไม่เกิน 3 นาที หลังให้ สัญญาณเชิญ	ขึ้นเวทีช้าเกิน 3 นาที หลังให้ สัญญาณเชิญ	
รวม คะแนน =					

หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก	= 4	คะแนน
ดี	= 3	คะแนน
พอใช้	= 2	คะแนน
ควรปรับปรุง	= 1	คะแนน

ระดับคุณภาพ

ดีมาก	= 13 – 16	คะแนน
ดี	= 9 – 12	คะแนน
พอใช้	= 5 – 8	คะแนน
ควรปรับปรุง	= 1 – 4	คะแนน

ช่วงคะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

